

Omsorgsnämndens protokoll

Plats och tid	Konferensrummet, omsorgsförvaltningen, Gärdesvägen 4, Alvesta (§§ 92-98) samt Hemtjänstens hus, Storgatan 12, Alvesta (§§ 98-101) Måndagen den 23 oktober 2023 kl 13:15 – 16:30 Ajournering under § 98, klockan 15:15 – 15:30
Paragrafer	§§ 92-101
Beslutande	Lars-Olof Petersson (S), ordförande Gunnel Nordahl (S) Roland Magnil (S) Josefine Ljungqvist (KD), 1:e vice ordförande Ann-Charlott Filipsson (C) Monica Pihl (C) Björn Svanholm (V) Helén Gustavsson (M), 2:e vice ordförande Ann-Christin Gustafsson (M) Isabelle Svanberg (AA) ersätter Britt Karlsson (AA) Jolanta Johansson (AA) Lena Nikolausson (SD) Hazel Eriksson (SD)
Närvarande ersättare	Eva Nilsson (C) Christer Brincner (KD) Monika Carlberg (M) Yvonne Erlandsson (SD)
Övriga närvarande	Mario Jonjic, planarkitekt samhällsbyggnadsförvaltningen § 93 Torbjörn Ekman, controller § 94 Arnold Lennartsson, medicinskt ansvarig sjuksköterska § 96 Marianne Stark, strateg §§ 92-98 Christina Andersson, verksamhetschef ordinärt boende § 101 Malin Karlsson, bemanningssamordnare, verksamhetsområde ordinärt boende § 101 Birgitta Andersson, enhetschef verksamhetsområde ordinärt boende § 101 Anneli Loberg, förvaltningschef Peggy Hall, förvaltningssekreterare

Justeringens tid och plats

Tid och plats för justering: 2023-10-25, senast klockan 13:00. Justering görs digitalt.

Utsedd att justera: Jolanta Johansson (AA)

Protokollet justeras digitalt och saknar därför fysiska underskrifter.

Sekreterare _____
Peggy Hall

Ordförande _____
Lars-Olof Petersson (S)

Justerare _____
Jolanta Johansson (AA)

Ärendelista

§ 92	Dnr NOH-6634 Fastställande av dagordning	3
§ 93	Dnr NOH-2023-00158 006 Information om demografiutveckling.....	4
§ 94	Dnr NOH-2023-00172 040 Redovisning av kostnadsmått för äldreomsorgen.....	5
§ 95	Dnr NOH-2023-00163 706 Översyn av omsorgsnämndens taxor, avgifter och priser samt riktlinjer för avgiftshandläggning	6
§ 96	Dnr NOH-2022-00152 779 Uppföljning av åtgärder med anledning av tillsyn av medicinsk vård och behandling på särskilt boende	9
§ 97	Dnr NOH-2023-00178 041 Pågående arbete med åtgärder för budget i balans 2023.....	10
§ 98	Dnr NOH-2023-00011 006 Informations- och diskussionsärenden	12
§ 99	Dnr NOH-2023-00006 002 Redovisning av delegationsbeslut	13
§ 100	Dnr NOH-2023-00005 006 Meddelanden till omsorgsnämnden.....	14
§ 101	Dnr NOH-2023-00157 006 Information från verksamhetsområde ordinärt boende samt besök på hemtjänstens hus.....	15

Fastställande av dagordning

Beslut

Dagordningen fastställdes med följande ändring:

- Ärende 5 "Information om pågående arbete med åtgärder för budget i balans 2023" omvandlas till ett beslutsärende.

Information om demografiutveckling

Beslut

Omsorgsnämnden noterar informationen.

Sammanfattning

På sammanträdet redogjordes för prognoser över befolkningsutvecklingen i Alvesta kommun fram till år 2032. Prognosen visar en ganska kraftig utveckling av personer som är 80 år eller äldre fram till 2032 i kommunen.

Försörjningsbördan är ett mått som visar relationen mellan antal personer som behöver bli försörjda och det antal som kan bidra till deras försörjning. För Alvestas del visar prognosen en försörjningsbörda som är något högre än genomsnittet i riket framöver.

I prognoser baserade på delområden i kommunen går det att se att den största befolkningsökningen kommer att ske i Alvesta tätort. Lika för alla områden är att andelen personer över 80 år ökar. I Alvesta tätort bedöms även gruppen 60-79 år öka.

Beslutsunderlag

Presentation som visades under sammanträdet

Redovisning av kostnadsmått för äldreomsorgen

Beslut

Omsorgsnämnden noterar informationen.

Sammanfattning

På sammanträdet redogjordes för de fyra kostnadsmått som följs enligt nämndens verksamhetsplan:

- Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg i procent
- Kostnad äldreomsorg, kronor per invånare 80+
- Kostnad ordinärt boende, kronor per invånare 80+
- Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kronor per invånare 80+

Nettokostnadsavvikelsen visar avvikelsen i procent från den så kallade standardkostnaden för äldreomsorg. Alvesta har en mindre förbättring mellan år 2021 och 2022 från 6,4 till 6,0. Alla kommuner (ovägt medel) ökar från 2,1 till 3,0.

Kostnaden för äldreomsorg per invånare som är över 80 år ökar för Alvesta från 252 686 kronor år 2021 till 264 877 kronor år 2022. Den totala genomsnittliga kostnaden för alla kommuner ökar från 248 015 kronor till 251 803 kronor.

Kostnaden för ordinärt boende per invånare över 80 år ökar för Alvesta från 103 252 kronor år 2021 till 112 791 kronor år 2022. Den totala genomsnittliga kostnaden för alla kommuner ökar från 110 241 kronor till 113 980 kronor.

Kostnaden för särskilt boende per invånare över 80 år ökar för Alvesta från 148 110 kronor år 2021 till 150 632 kronor år 2022. Riket ökar från 143 263 kronor till 145 160 kronor.

Översyn av omsorgsnämndens taxor, avgifter och priser samt riktlinjer för avgiftshandläggning

Beslut

Omsorgsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta förslag på riktlinjer för handläggning av taxor, avgifter och priser för omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) som ska gälla för omsorgsnämnden och nämnden för arbete och lärande.

Omsorgsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta de förslag på avgiftskonstruktioner samt nya nivåer för taxor, avgifter och priser för omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) som framgår av underlaget och som ska gälla för omsorgsnämnden och nämnden för arbete och lärande.

Omsorgsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att riktlinjerna och avgiftskonstruktioner samt nya nivåer för taxor, avgifter och priser ska börja gälla 1 januari 2024.

Sammanfattning

En översyn har gjorts av omsorgsnämndens taxor, avgifter och priser samt riktlinjer för avgiftshandläggningen inom omsorg, vård och stöd. Ett reviderat förslag på riktlinjer har tagits fram som gäller för både omsorgsnämnden och nämnden för arbete och lärande.

Underlaget innehåller även förslag på förändringar och i vissa fall ny avgiftskonstruktion för taxorna, avgifterna och priserna. Samtliga avgiftskonstruktioner innehåller beskrivning av indexering för årlig omräkning.

Förslag på nya riktlinjer

Omsorgsförvaltningen och förvaltningen för arbete och lärande har tagit fram ett reviderat förslag på riktlinjer som ska gälla vid handläggning av taxor, avgifter och priser för omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Riktlinjerna har tidigare endast gällt för omsorgsnämnden men ska även gälla för nämnden för arbete och lärande.

Syftet med riktlinjerna att säkerställa rättssäkerhet och likabehandling vid handläggning, beräkning och uttag av taxor, avgifter och priser. Det reviderade förslaget är mer utförligt än tidigare och strukturen är omarbetad. Det har även förtydligats innehållsmässigt och språkligt för att riktlinjerna ska vara mer tillgängliga både internt och externt.

Riktlinjerna innehåller en förändring av tillämpning av reducerad kostnad för matdistribution vid oplanerad frånvaro.

Omsorgsnämnden

Förslag på ändringar gällande taxor, avgifter och priser

I samband med översynen av riktlinjerna har även en översyn av taxor, avgifter och priser gjorts. Några av dessa har inte varit knutna till något index eller räknats upp enligt annan princip vilket gjort att de inte har följt den allmänna kostnadsutvecklingen. Detta gäller exempelvis avgiften per timme för hemtjänstinsatser som varit oförändrad på 303 kronor sedan 2013.

303 kronor motsvarade år 2013 maxtaxan för hemtjänst delat med sex. Förslaget är att avgiften per timme för hemtjänstinsatser ska räknas om enligt denna princip årligen. För innevarande år skulle detta inneburi en avgift per timme på 393 kronor. Avgiften per timme ser ut enligt följande i några av de övriga kommunerna i länet: Växjö 418 kronor, Tingsryd 413 kronor, Uppvidinge 393 kronor, Markaryd 370 kronor och Älmhult 350 kronor.

För insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen är förslaget att en månadsavgift införs i stället för nuvarande avgift per besök som är 100 kronor. Månadsavgiften ska motsvara avgiften för en hemtjänsttimme och räknas om årligen enligt samma princip. För innevarande år skulle detta inneburi en månadsavgift på 393 kronor. I länet har följande kommuner månadsavgift: Växjö 418 kronor per månad, Tingsryd 413 kronor per månad, Ljungby 404 kronor per månad, Älmhult 350 kronor per månad och Lessebo 200 kronor per månad.

Av underlaget framgår förslag på övriga förändringar.

Måltidspriser och livsmedelskostnader

En förändring gällande upplägg för måltidsabonnemang på särskilt boende och för matdistribution i ordinärt boende är att abonnemangen begränsas till två olika varianter i respektive boendeform. Syftet är bland annat att förenkla den administrativa hanteringen.

Ytterligare en förändring är att det särskilda måltidspriset för pensionärer som kommer till någon av restaurangerna på de särskilda boendena tas bort. Fortsättningsvis betalar pensionärer samma pris som anhöriga, gäster och personal. För år 2023 hade detta inneburi att en middag (lunch) utan efterrätt kostat 91 kronor i stället för nuvarande 66 kronor. I jämförelse med andra kommuner och priser för en lunch på restauranger i kommunen bedöms 66 kronor vara lågt. En kommun får enligt konkurrenslagen inte hämma eller snedvrda konkurrensen, exempelvis genom att tillämpa underprissättning. En kommun kan dock få bedriva verksamhet där exempelvis måltider till ett subventionerat pris till en viss målgrupp serveras om det bedöms finnas ett allmänintresse av verksamheten.

Personer som har insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, betalar sina egna omkostnader, exempelvis för mat. Som grund för uttag av kostnad från den enskilde för livsmedel används Konsumentverkets årliga beräkning av referensvärden för levnadskostnader.

Konsekvensanalys

Samtliga avgifter enligt SoL och HSL ingår i maxtaxan som är en form av högkostnadsskydd. För år 2023 är den 2 359 kronor per månad vilket innebär att ingen omsorgstagare eller patient betalar mer än så för sina insatser per månad.

Omsorgsnämnden

Avgiftsuttaget baseras även på den enskildes betalningsförmåga vilket innebär att hänsyn tas till inkomster och boendekostnad när avgiften fastställs.

Förslaget om den höjda avgiften per hemtjänsttimme kommer främst att påverka de personer som har färre än sex timmars hemtjänst per månad och som har betalningsutrymme. Bedömning är att ett mindre antal personer kommer att få en något högre avgift per månad till följd av detta.

Förslaget om månadsavgift för insatser enligt HSL gynnar personer med flera besök per månad men kan påverka avgiften för personer som endast har enstaka besök och som inte samtidigt har hemtjänstinsatser.

Förslagen om fasta abonnemang minskar administrationen vid debitering av måltidspriserna, vilken idag kan vara ganska komplicerad på grund av de många olika alternativen samt sena avbokningar. Det underlättar även för kökens planering. Ett vanligt alternativ för matdistribution är middag (lunch) måndag till torsdag vilket ligger i linje med det ena förslaget på abonnemang.

En konsekvens av att ta bort måltidspriset för pensionärer kan vara att färre kommer till restaurangen för att äta. Efter pandemin har märkts att det är färre personer än tidigare som kommer för att äta.

Föreslagna indexeringar av samtliga taxor, avgifter och priser säkerställer att omräkning görs årligen så att de följer den allmänna kostnadsutvecklingen.

Föreslagna förändringar gällande taxor, avgifter och priser bedöms ha en marginell påverkan på omsorgsnämndens intäkter.

Samråd

Förslagen har tagits upp på pensionärsrådets möte den 21 september 2023.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottets beslut § 55, 2023-10-09

Tjänsteskrivelse, 2023-09-29

Förslag på riktlinjer samt taxor, avgifter och priser, 2023-09-27

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Uppföljning av åtgärder med anledning av tillsyn av medicinsk vård och behandling på särskilt boende

Beslut

Omsorgsnämnden noterar informationen

Sammanfattning

Inspektionen för vård och omsorg, IVO, har genomfört en nationell tillsyn av medicinsk vård och behandling av äldre på särskilt boende under åren 2021-2022.

De brister som lyfts i tillsynen för Alvestas del är följande:

- Den personal som gör medicinska bedömningar har inte tillräcklig kompetens för arbetsuppgiften och behärskar inte det svenska språket i tillräcklig omfattning.
- Dokumentationen sker inte enligt gällande regelverk och det finns inte en kontinuitet i personalgruppen som främjar en god vård
- Läkemedelshanteringen sker inte på ett patientsäkert sätt
- Vården i livets slutskede sker inte enligt gällande regelverk

IVO begärde i samband med resultatet på tillsynen ett svar från nämnden om bland annat vilka åtgärder som nämnden avsåg att vidta med anledning av bristerna.

Nämnden har beslutat om åtgärder samt redovisat dessa till IVO (ON § 43/2023). IVO har därefter beslutat att avsluta ärendet med bedömningen att nämnden har redovisat adekvata åtgärder inom områdena: individuell bedömning och kompetensnivå, dokumentation och personalkontinuitet, läkemedelshantering och vård i livets slutskede. IVO konstaterar dock att det saknas redovisade åtgärder som avser genomförandet av brytpunktssamtal. Enligt gällande regelverk ska brytpunktssamtal hållas av läkare.

På sammanträdet redogjordes för det pågående arbetet med åtgärderna.

Beslutsunderlag

Presentation som visades under sammanträdet

Arbetsutskottets beslut § 54, 2023-10-09

Pågående arbete med åtgärder för budget i balans 2023

Beslut

Omsorgsnämnden noterar informationen.

Omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att ta fram en lista och redovisa vilka icke lagstadgade satsningar och pågående verksamheter, som idag bedrivs inom omsorgsnämndens lagstadgade kärnverksamhet.

Protokollsanteckning

Helén Gustavsson (M) lämnar följande protokollsanteckning: Moderaterna anser att åtgärdsplanen är otillräcklig och undermålig för att omsorgsnämnden ska nå budget i balans 2023.

Sammanfattning

Omsorgsnämnden har beslutat att ge förvaltningen följande uppdrag under 2023 för att nå en budget i balans (§ 78):

- Omsorgsförvaltningen ska ha extra fokus på följsamheten till vägledningarna enligt socialtjänstlagen, SoL, och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, i beslut och verkställighet.
- Omsorgsförvaltningen ska redovisa personalkostnader, kösituation och antal beviljade samt utförda hemtjänsttimmar till nämnden för september och november.
- Omsorgsförvaltningen ska intensifiera arbetet med grundbemanningen för att i så liten utsträckning som möjligt använda timvikarier.
- Omsorgsförvaltningen ska säkerställa att endast nödvändiga inköp till verksamheten görs.
- Omsorgsförvaltningen får i uppdrag att se över förvaltningens chefs- och administrativa organisation.

Omsorgsnämnden beslutade även att åtgärdsplanen ska vara en stående punkt på nämndens sammanträden under resterande del av året.

På sammanträdet redogjordes för arbetet med åtgärderna hittills. Det har varit en dialog tillsammans med myndighetskontoret kring vägledningen och socialt ansvarig samordnare har i uppdrag att kunna hjälpa till vid bedömningar inför beslut.

Förvaltningen arbetar med grundbemanningen och har försöker att inte använda timvikarier i verksamheten. De nya arbetstidsreglerna försvårar dock detta.

Alla inköp som inte är nödvändiga är för tillfället stoppade. Det pågår även en översyn över vad som ska bedömas som nödvändigt.

På sammanträdet redogjordes även kort för hur förvaltningens chefs- och administrativa organisation ser ut.

Omsorgsnämnden

Ärendet är anmält som ett informationsärende i utskickad dagordning men omvandlas under sammanträdet till ett beslutsärende.

Yrkanden

Helén Gustavsson (M) tilläggsyrkar att förvaltningen tar fram en lista och redovisar vilka icke lagstadgade satsningar och pågående verksamheter, som idag bedrivs inom omsorgsnämndens lagstadgade kärnverksamhet.

Beslutsgång

Ordförande frågar nämnden om arbetsutskottets förslag till beslut samt på Helén Gustavssons (M) tilläggsyrkande och finner att nämnden beslutar i enlighet med båda förslagen.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottets beslut § 57, 2023-10-09

Informations- och diskussionsärenden

Sammanfattning

Helén Gustavsson (M) undrar över personalomsättningen och att det sägs att den är den lägsta i kommunen. Hon får dock till sig att det är stökigt och rörigt i verksamheten. Det behövs en diskussion i nämnden kring detta.

Redovisning av delegationsbeslut

Beslut

Omsorgsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbesluten.

Sammanfattning

Omsorgsnämnden har i vissa ärenden överlåtit sin beslutanderätt till arbetsutskott, ordförande och tjänstemän enligt gällande delegationsordning. Delegationsbeslut ska redovisas på nämndens sammanträde.

Delegationsbeslut under perioden 2023-09-20 – 2023-10-13

Beslut enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) under september 2023 (se lista).

Beslut i personalärenden från 2023-09-20 – 2023-10-13 (se lista).

Beslut om rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS till Inspektionen för vård och omsorg, kommunfullmäktige och revisorerna, fattat av förvaltningschef 2023-10-06 (dnr NOH 2023-00092)

Beslutsunderlag

Lista över fattade delegationsbeslut enligt SoL och LSS under september 2023

Lista över beslut i personalärenden 2023-09-20 – 2023-10-13

Delegationsbeslut, 2023-10-06

Meddelanden till omsorgsnämnden

Beslut

Omsorgsnämnden har tagit del av aktuella meddelanden och lägger dessa till handlingarna.

Sammanfattning

Protokoll från arbetsutskottets möte 2023-10-09 (dnr 2023/01.006)

Protokoll från kommunala pensionärsrådets möte 2023-09-21 (dnr 2023/02.006)

Redovisning av beslut om särskilt boende som inte verkställts 2023-09-30 (dnr 2023/52.738)

Statistik över sjukfrånvaro inom omsorgsförvaltningen 2023-08-31 (dnr 2023/57.020)

Information från verksamhetsområde ordinärt boende samt besök på hemtjänstens hus

Sammanfattning

På sammanträdet redogjordes för verksamhetsområdets utmaningar. Inom personalområdet finns ett antal utmaningar, bland annat gällande personalbemanningen mot bakgrund av svårigheter att rekrytera.

Bland omsorgspersonalen är för närvarande 82 procent utbildade undersköterskor, andelen undersköterskor behöver dock vara ännu högre. Uppdraget inom ordinärt boende ställer höga krav på personalens kunskaper eftersom de ofta är ute ensamma på besök.

Det finns även ett behov av specialistundersköterskor eftersom ärendena är komplexare nu än tidigare. Genom äldreomsorgslyftet finns möjlighet för medarbetare att studera på deltid till specialistundersköterska. Ett riktmärke initialt är ett behov av cirka två specialistundersköterskor per enhet.

Ytterligare en utmaning är att verksamhetens omfattning ökar. I september 2021 var det 14 379 beslutade timmar och 652 omsorgstagare jämfört med år 2023 då det är 17 853 beslutade timmar och 746 omsorgstagare. Nära vård och omsorg innebär även en förskjutning av mer avancerad vård och omsorg till hemmet.

Verksamhetsområdet arbetar även med att göra rätt saker utifrån förutsättningarna, exempelvis genom servicegruppen som arbetar med enbart serviceinsatser som inte kräver undersköterskekompetens.

På sammanträdet informerades även om hur schemaplaneringen går till. Ett nytt planeringssystem infördes i hemtjänsten under februari 2023.

Personalkontinuiteten visade vid senaste mätningen att i genomsnitt 17 olika personal besöker en omsorgstagare under en 14-dagars period. Alla chefer arbetar med att skapa kontinuitetsgrupper vilket innebär att det är en personalgrupp på maximalt 12 personer som alltid besöker samma omsorgstagare.

En genomgång över systemet för planering gjordes och exempel visades på hur en planering inom hemtjänsten kan se ut.